

Lapin ELY-keskuksen ulkomaisen työvoiman käyttöä koskeva alueellinen linjaus (Lapin alueellinen työlupalinjaus)

Alueellisen linjauksen lähtökohtia

Alueellinen linjaus perustuu ulkomaalaislakiin (301/2004) ja valtakunnalliseen linjaukseen ulkomaisen työvoiman käytön yleisistä edellytyksistä (VNp 11.10.2012).

Alueellisen linjauksen tarkoitus on tukea työvoiman saatavuutta Lapin ELY-keskuksen alueella huomioiden alueen työmarkkinoiden erityispiirteet. Linjauksen tarkoituksena on turvata osaavan työvoiman saatavuus ja mahdollistaa työnantajille vaihtoehtoja työvoiman hankinnassa niissä tilanteissa, joissa kotimaista työvoimaa ei ole saatavilla.

Työvoiman saatavuusharkinta on kokonaisharkintaa, joka sisältää ennakkovalvonnan ja työvoiman saatavuuden arvioinnin. Ennakkovalvontaa suoritetaan selvittämällä mm. työsuhteen ehtoja ja työnantajan suoriutuminen työnantajavelvollisuuksista.

Valtakunnallinen linjaus ulkomaisen työvoiman käytön yleisistä edellytyksistä on annettu valtioneuvoston päätöksellä ja on voimassa 11.10.2012 lähtien. Alueellisissa linjauksissa käsitellään alueellisten työmarkkinoiden erityispiirteitä ja arvioidaan työvoiman saatavuutta alueellisesti, eivätkä alueelliset linjaukset sisällä valtakunnallisissa linjauksissa käsiteltyjä seikkoja. Tästä syystä alueellista linjausta on luettava rinnakkain valtakunnallisen linjauksen kanssa.

Lapin ELY-keskuksen alueen työntekijän oleskelulupahakemusten osaratkaisut tehdään Pohjois-Pohjanmaan TE-toimistossa (1.1.2018 alkaen).

Alueellisen linjauksen valmistelu

Lapin ELY-keskuksen alueellinen työlupalinjaus on valmisteltu yhteistyössä Lapin TE-toimiston kanssa. Valmistelussa on otettu huomioon alueen työmarkkinatilanne ja työvoiman saatavuutta harkittaessa tietopohjana on käytetty mm. TE-hallinnon ennakkointitietoa sekä ammattibarometrin tietoja.

Voimassa olevan alueellisen työlupalinjauksen muutostarpeita on käsitelty Lapin TE-toimiston TY-neuvottelukunnassa 8.5.2019. Työlupalinjausluonnos on ollut kommentoitavana Lapin ELY-keskuksen maahanmuuttoasian toimikunnassa sähköpostimenettelyä 16. - 24.5.2019.

Lapin alueellinen työlupalinjaus

Suomessa toimivan työnantajan edellytetään ensisijaisesti hakevan työntekijää avoimiin tehtäviin kotimaassa jo olevasta työvoimasta. Jos sopivaa työvoimaa ei ole saatavilla, voidaan työntekijää hakea ulkomailta. Tässä työlupalinjauksessa on määritelty ne ammattialat, joille työntekijän oleskelulupaa voidaan puoltaa ilman erikseen tehtävää selvitystä työvoiman saatavuudesta.

Työvoiman saatavuuden arvioimiseksi edellytetään pääsääntöisesti, että työpaikan on oltava avoinna työhallinnon tietojärjestelmässä vähintään kaksi viikkoa. TE-toimiston tulee huomioida harkinnassaan koko EU-/ETA -alueen työnhakijat. Jollei tänä aikana tehtävän edellyttämän ammattitaidon omaavaa työvoimaa löydetä, voidaan työlupaa puoltaa työvoiman saatavuuden perusteella. Tällä menettelyllä varmistetaan myös se, ettei työntekijän oleskeluluvan myöntäminen estä työhön sopivan, työmarkkinoilla käytettävissä olevan työvoiman työllistymistä. Jos alaan tai tehtävään liittyy realistista EU-liikkuvuutta, paikasta ilmoitetaan myös EURES-järjestelmässä ns. liputusmenettelyä käyttäen.

Osaavan työvoiman saatavuuden parantamiseksi **Lapin alueella työntekijän oleskelulupaa voidaan puoltaa ilman erillisselvitystä työvoiman saatavuudesta seuraaville ammattialoille tai työtehtäviin:**

- 1) metsänhoidolliset työt (esim. metsurit)
- 2) turvetyömaan konekukset
- 3) matkaoppaat
- 4) siivousala (esim. kerroshoitajat ja mökkisiivoajat)
- 5) pesulatyöntekijät
- 6) maataloustehtävät
- 7) terveydenhuoltoalan ammattilaisten tehtävät (esim. lääkärit, sairaanhoitajat, lähihoitajat, hoiva-avustajat)
- 8) tarjoilijat ja kokit
- 9) auton asentajat ja raskaskoneasentajat
- 10) kuljetusalan tehtävät, turvetyömaiden koneenkuljettajat
- 11) metallialan tehtävät
- 12) rakennusala
- 13) ICT/ohjelmointiala
- 14) myynti- ja markkinointitehtävät
- 15) teollisuuden toimihenkilöt

Kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä **kausityöntekijöinä työskentelyä varten** säädetään 1.1.2018 voimaan tulleessa laissa (907/2017) ja valtioneuvoston asetuksessa (966/2017).

Alueellisen linjauksen voimassaolo

Lapin alueellinen työlupalinjaus tulee voimaan 31.5.2019 ja on voimassa toistaiseksi. Alueellisen työlupalinjauksen päivitystarve työvoiman saatavuusharkinnan osalta arvioidaan Lapin ammattibarometrin laatimisen yhteydessä kaksi kertaa vuodessa. Muilta osin muutostarpeita käsitellään Lapin TE-toimiston TY-neuvottelukunnassa ja/tai Lapin ELY-keskuksen maahanmuuttoasian toimikunnassa vuosittain.

E-vastuualueen johtaja

Marja Perälä

Maahanmuuttopäällikkö

Anne-Mari Suopajarvi

